

Opstandingskerk Houten – 3 mei 2020
Preek Exodus 17: 8-16 en Handelingen 3
Arie de Wit – ariedewit4@gmail.com

Deze preek mag gebruikt worden om na te lezen of inspiratie op te doen. Lees je hem van buiten de Opstandingskerk? Dan vind ik het leuk om van je te horen, mail even naar bovenstaand adres!

- 1 Geliefde gemeente van God,
- 2 Is de Heer nu in ons midden of niet?
- 3 Geen vraag van alledag. Wanneer stelt u die nu? Vorige zondag zijn we ermee de week ingestuurd.
- 4 We hoorden hem aan het eind van de lezing. De Israëlieten weten het niet meer. Is de Heer nu in ons
- 5 midden, of niet?
- 6 Het volk loopt door de woestijn. Opeens komen vanaf de flanken de Amalekieten! Het moet
- 7 verwarrend zijn geweest. In die rotsachtige omgeving waar bijna niets te bekennen is, hier in
- 8 niemandsland, valt opeens een vijandig volk je op je zwakste plek aan. Mozes neemt de leiding en
- 9 beveelt Jozua de strijd aan te gaan. En hijzelf? Hij klimt de heuvel op. Niet alleen, nee hij neemt
- 10 Aäron en Chur mee. Én de staf. De staf van God.
- 11 Om te begrijpen wat hier daadwerkelijk gebeurt moeten we terugkijken. Afgelopen weken hoorden
- 12 we er al over: het volk Israël kon dankzij Gods ingrijpen Egypte verlaten. Daarbij komt het nét niet tot
- 13 een eerste krachtmeting tussen de twee volken. Van alle opties die er waren voordat de zee
- 14 doorgetrokken werd, koos God voor het ingrijpen door de zee te splijten. Het volk hoefde niet te
- 15 vechten. Andermaal werd het volk wonderlijk bevrijd, hét thema van het boek Exodus.
- 16 De strijd tegen de Egyptenaren was een goddelijke strijd, geen menselijke. God deed het, Hij
- 17 bevrijdde het volk, zélf als ze er zelf niet meer in geloofden.
- 18 Het volk trok door de zee en ze loofden God. We lazen: *“Toen het tot de Israëlieten doordrong hoe*
- 19 *krachtig de HEER tegen Egypte was opgetreden, kregen ze ontzag voor de HEER en stelden ze hun*
- 20 *vertrouwen in hem en in zijn dienaar Mozes.”*
- 21 Dat vertrouwen houdt alleen niet lang stand. We hoorden de verhalen over het klagen om eten, het
- 22 klagen om water, en steeds verricht God een wonder. De Israëlieten krijgen wat ze nodig hebben.
- 23 Nadat het water uit de rots gekomen is vragen de Israëlieten zich af: *“Is de Heer nu in ons midden of*
- 24 *niet?”*
- 25 Ze hebben de vraag nog niet uitgesproken of daar is het antwoord: de Amalekieten komen van
- 26 achter de bergen op hen af. Nee, dit zijn niet de Egyptenaren waarvan God ze zal bevrijden. Nu zijn
- 27 het de afstammelingen van Esau die komen strijden tegen de afstammelingen van Jakob.
- 28 De Amalekieten worden in de Bijbel aangeduid als de aartsvijand van Israël. Juist nu, nu het volk
- 29 bevrijd is, komen zij om ze weer te verslaan. Dit zal zo nog eeuwen doorgaan.
- 30 Is de Heer nu in ons midden, of niet?
- 31 De vraag echoot na.

32 Het lijkt wel of God hier het antwoord geeft... Hoe nabij hij was bij het uitdelen van het brood en het
33 schenken van water, zo veraf staat hij nu van het volk. Alsof hij zegt: Kijk maar eens hoe het is zonder
34 mijn bescherming.

35 Nu moet het volk aan de bak. Deze slaven, honderden jaren hebben ze gediend onder een heerser.
36 Nu moeten ze vechten voor hun eigen bestaan.

37 En dat doen ze.

38 Is de Heer nu in ons midden, of niet?

39 Mozes weet het. Hij klimt naar boven met de staf van God in z'n hand. Hij hoeft niet langer te
40 spreken, nu heft hij simpelweg zijn handen op.

41

42 Ik vond dit altijd een spannend verhaal: Wát als Mozes zijn armen zou laten zakken? Want als hij het
43 een beetje zou laten zakken, waren de Israëlieten aan de verliezende hand. Ligt ons lot dan toch in
44 eigen handen?

45 Hier is echter geen sprake van een wonderverhaal. Althans, niet een wonder van buitenaf. Niet zoals
46 bij de doortocht door de Rietzee waar het onmogelijke gebeurde. Hier moeten de Israëlieten voor
47 het eerst zélf aan het werk. Ze vechten... en ze winnen!

48 De sleutel van de overwinning lijkt in Mozes' handen te liggen. Die handen die geen strijd leverden of
49 ook maar één vijand versloegen. Die handen verrichtten geen wonder, maar ze wijzen naar boven. Ze
50 richten de ogen van het volk op de hemel. Ze geven moed, innerlijke kracht en hoop en geloof op
51 overwinning, op bevrijding.

52 Na het doortrekken van de Rietzee hield de innerlijke verandering niet lang stand. Het geklaag nam
53 het over. Het ene na het andere wonder voltrok zich, maar de Israëlieten klaagden. Maar h́ier, nu ze
54 het zelf moeten doen, krijgen de Israëlieten hun antwoord.

55 Is de Heer nu in ons midden, of niet?

56 Ja! Hij is in hun midden! Kijk maar naar de berg, kijk naar de hemel! Hij is er. En hij regeert niet als
57 door een wonder van buitenaf, maar Hij doet het van binnenuit.

58 Is de Heer in ons midden? Nee, hij is ín ons. De Israëlieten winnen niet omdat God opnieuw voor hen
59 strijdt, maar omdat God hen de kracht geeft hun eigen strijd te voeren.

60 Welke strijd heb jij te voeren?

61 God streeft een verandering na. Hij wil dat Zijn uitgekozen volk haar volledige potentie bereikt als
62 mensen die geschapen zijn naar Zijn beeld.

63 Niet aldoor maar klagen, en het van buitenaf verwachten. Maar van binnenuit gevoed worden door
64 Zijn kracht.

65 ---

66 Het is middag. Petrus en Johannes lopen zoals gewoonlijk naar de tempel voor het gebed. Het leven
67 gaat door, ook na de dood en wonderbaarlijke opstanding van Jezus. En zoals gewoonlijk zien ze daar
68 ook weer die man liggen. Zoals gewoonlijk vraagt hij aan deze mannen om een kleine gift. 'Heeft u
69 misschien een minicentje?' vraagt een dakloze man me dan in Utrecht. Je hebt de neiging om
70 vriendelijk te bedanken en zoals gewoonlijk door te lopen. Maar Petrus en Johannes staan nu op

71 eigen voeten. Ze lopen dit keer niet door: *“Geld heb ik niet, maar wat ik wel heb, geef ik u: In de*
72 *naam van Jezus Christus van Nazaret, sta op en loop!”*

73 En deze man? Hij voelt het! De kracht keert terug. Hij ontvangt zijn volledige potentie en springt op.
74 Hij weet van wie hij dit ontvangt en springt de tempel binnen terwijl hij God looft.

75 Hier wel een wonder van buitenaf. Petrus is verbaasd dat dit de mensen zoveel doet: *Waarom staart*
76 *u ons aan alsof het onze eigen kracht is?* U kent die verhalen toch, je weet toch wat je
77 voorgeschiedenis je heeft geleerd? Jullie weten toch hoe God Abraham uitkoos, hoe Hij het volk
78 wegleidde, hoe Hij uiteindelijk Jezus, die was als een slaaf voor de meester, heeft verhoogd?

79

80 Het is nog niet zo lang geleden dat het Pasen was. Onze grote bevrijding, we kunnen er niet genoeg
81 van krijgen. Maar in hoeverre heeft het u bevrijd? Staar je deze tijd, je leven, de toekomst aan alsof
82 het vanuit je eigen kracht moet komen? En maakt dat moedeloos? Of besef je dat God je innerlijk
83 heeft bevrijd?

84 Petrus is verwonderd over het gedrag van de mensen. Het is nog maar zo kortgeleden en toch zijn ze
85 verbaasd?! Misschien moeten wij ook wel verwonderd zijn over ons eigen gedrag. Waar zijn we mee
86 bezig? Leven we vanuit het geloof op Gods bevrijding?

87 Nee, voor ons nauwelijks wonderen. Hoewel het soms nog gebeurt. Maar ook de Israëlieten hadden
88 geen wonder nodig om te overwinnen. Ze keken omhoog waar hun leider hun de weg wees.

89 Kijken wij omhoog? Naar het kruis? Verwachten wij dat onze toekomst daadwerkelijk in Gods handen
90 ligt? Beseffen wij dat God wil dat wij opstaan om de toekomst in vertrouwen tegemoet te gaan?

91 De Israëlieten kenden zichzelf. Ze waren nog niet bekomen van de overwinning of Mozes wordt door
92 God aangesproken om de overwinning vast te leggen zodat niemand die ooit zal vergeten. Én hij
93 moet Jozua, de aanvoerder van het leger, ervan overtuigen dat God zal zorgen dat niets op aarde nog
94 aan het volk Amalek zal herinneren. Blijkbaar was dat nodig. Afstand nemen om Gods werk te
95 kunnen zien. Al strijdend kan het je ontglippen dat het God is die zorgt. Of je beseft dat God heeft
96 gezorgd, maar houd je dat ook vol?

97 Daarom bouwde Mozes een altaar: *“Omdat Amalek de hand heeft durven opheffen tegen de troon*
98 *van de Heer zal de Heer strijd voeren tegen Amalek, in alle komende generaties”.*

99 Een monument ter nagedachtenis aan de bevrijding. Door Gods kracht, maar met eigen hand bevrijd.
100 De eerste strijd, de strijd die God voert, veranderde de natuur en spleet de Rietzee.

101 De tweede strijd, de strijd die wij voeren, verandert onszelf. Zolang de Israëlieten afhankelijk van God
102 waren, bleven ze klagen en twisten, onveranderlijk. Pas toen ze hun eigen strijd voerden begonnen
103 ze God pijnlijk langzaam te erkennen.

104 God had het de Israëlieten voorgedaan, en begeesterde hen om op Hem te vertrouwen.

105 Zijn bevrijding is in ons. Zijn vrijheid wordt ons geschonken, maar om die te behouden moeten we
106 daarnaar blijven streven en ervoor werken. Hét thema van Exodus is de bevrijding van het volk Israël
107 door God. Maar daaronder zit het diepere verhaal van het partnerschap tussen God en zijn volk.
108 Tussen God en mensen. God wil niet alleen een volk bevrijden, hij wil leven met de mensen.

- 109 We moeten ons voorbereiden op een lange reis naar de vrijheid. Week na week, jaar na jaar,
110 generatie na generatie. Het is echter geen blinde zoektocht. De bestemming is duidelijk, en het
111 reisgezelschap ook.
- 112 Ga in vrede op weg naar vrijheid, met je handen geheven.
- 113 Amen.